

VÁZLATOK

XXI. Úton az egységes Európa felé

Az **EURÓPAI UNIÓ**, mint a világgazdaság egyik centruma.

II. világháború vége → Európa romokban → gazdaság helyreállítása létszükséglet → francia-német ellentétek háttérbeszorulása → USA támogatása

→ gazdasági együttműködés szükségszerűvé válása

→ az USA gazdasági egyeduralmának megtörése

→ gazdaság koncentrációja → versenyképesség fokozása → K+F-ra fordított kiadások növelése → TNC kialakulása és elterjedése → ez nagy felvevőpiacot igényel, mely tovább mutat egy-egy ország lehetőségén

integráció feltételei: → eltérő természeti és társadalmi erőforrások

EU története

Benelux államok szövetsége (Belgium – Hollandia – Luxemburg)

→ vámunió, tőke és munkaerő szabad áramlása

1951 **Európai Szén- és Acélközösség (Montánunió)**

német, francia kőszén és vasércre épülő vas- és acélipar kialakítása

→ francia, német ellenétek háttérbeszorítása

→ aláírók: Benelux államok, Olaszország, NSZK, Franciaország

→ helyszín: Párizs

1957 **Európai Gazdasági Közösség (EGK vagy Közös Piac)**

cél a közös versenypolitika

agrárpolitika

közlekedéspolitika

jogharmonizáció

árú, tőke, szolgáltatás, munkaerő szabad áramlása

→ az atomenergia békés felhasználásáról szóló egyezmény aláírása = Euratom alapító okirat

→ helyszín: Róma

1967 névváltoztatás: **Európai Közösségek (EK)**

→ a három szervezet (az EKG, a Montánunió és az Euratom) egyesítette szervezeteit

1968 vámunió

1990 az EU belső határain belül megszüntették az ellenőrzést

→ helyszín: **Schengen** (*Luxemburg*) = schengeni egyezmény

1991 megállapodás a gazdasági-, pénzügyi unió létrehozásáról → létrejött az **Európai Unió**

→ helyszín: **Maastricht** (*Hollandia*)

1993 döntés az uniós állampolgárságról → ekkor változik a név Európai Közösségek-ről **Európai Unióvá**

2002 12 tagállam bevezette a közös valutát

További terv a **politikai unió** létrehozása → tagállamok politikai intézményei összefonódnának → a nemzetállamokat felváltja az egységes politikai szerveződés

AZ EURÓPAI UNIÓ TAGORSZÁGAI

Jelenleg 27 tagállama van az Európai Uniónak. Ezek a csatlakozási dátumukkal:

- Ausztria (1995)
- Belgium (alapító tag: 1951/57)
- Bulgária (2007)
- Ciprus (2004)
- Csehország (2004)
- Dánia (1973)
- Észtország (2004)
- Finnország (1995)
- Franciaország (alapító tag: 1951/57)
- Görögország (1981)
- Hollandia (alapító tag: 1951/57)
- Írország (1973)
- Lengyelország (2004)
- Lettország (2004)
- Litvánia (2004)
- Luxemburg (alapító tag: 1951/57)
- Magyarország (2004)
- Málta (2004)
- Nagy-Britannia (1973)
- Németország (alapító tag: 1951/57)
- Olaszország (alapító tag: 1951/57)
- Portugália (1986)
- Románia (2007)
- Szlovákia (2004)
- Szlovénia (2004)
- Spanyolország (1986)
- Svédország (1995)

Tagjelölt országok

A következő országok nyújtottak be jelentkezési kérelmet (a jelentkezés évével):

- 1987, Törökország, 2005. október 3-án kezdődtek a tárgyalások.
- 2003, Horvátország, 2005. október 3-án kezdődtek a tárgyalások.
- 2004, Macedónia, 2005 decemberében nyugtázták a csatlakozási kérelmét.

Az Európai Unió intézményei

- Európai Tanács** → az EU csúcsszerve
→ a tagállamok állam- és kormányfőiből áll
→ stratégiai döntések
→ elnöki tisztség: félévente változik
- Európai Bizottság** → az EU „kormánya”
→ székhely: **Brüsszel**
→ döntések előkészítése, javaslattevés
→ tagjai a biztosok (*miniszterek*) → 1-1 szakterületért felelős hivatali irányítanak
- Miniszteri Tanács** → az EU legfőbb jogalkotó és döntéshozó szerve
→ a tagállamok minisztereiből áll
- Európai Parlament** → képviselőit a tagországok állampolgárai választják
→ székhelye: **Strasbourg**
→ feladata: a közös költségvetés elfogadása, ellenőrzése az EU központi szerveinek ellenőrzése
- Európai Központi Bank** → az EU legfontosabb pénzügyi szerve
→ az euró bevezetéséről és értékállóságáról gondoskodik
→ központ: **Frankfurt am Main**

Az Európai Unió jelképei

- európai zászló** kék alapon 12 arany csillag alkotta kör
- európai himnusz** Beethoven IX. szimfóniájának utolsó tétel: az Örömmóda
- Európa Nap** május 9.
Robert Schumann (*francia külügyminiszter*) 1950-ben ezen a napon terjesztette elő Európa újjászervezésének javaslatát
- EU jelmondata** „egység a sokféleségben”